

XLV OLIMPIADA GEOGRAFICZNA

Zawody II stopnia pisemne – podejście 3

Zadanie 22

Na podstawie poniższych opisów rozpoznaj wyspy na Morzu Śródziemnym. Uzupełnij tabelę, wpisując do niej nazwy wysp, a także litery (A-S), którymi oznaczono położenie tych wysp na mapie (załącznik 1).

Opis wyspy	Nazwa wyspy	Litera na mapie
Jedna z wysp archipelagu Wysp Toskańskich. Miejsce zesłania Napoleona Bonapartego w latach 1814-1815.		
Na wyspie tej znajduje się najwyższy wulkan Europy.		
Największa pod względem powierzchni wyspa archipelagu Wysp Pelagijskich. Leży na jednym ze szlaków migracji z Afryki do Europy.		
Trzecia pod względem wielkości powierzchni wyspa w archipelagu Balearów, oddalona o około 75 km od wybrzeża Półwyspu Iberyjskiego.		
Wyspa zaliczana do archipelagu Dodekanez. Miejsce lokalizacji jednego z siedmiu cudów świata starożytnego.		

Zadanie 23

Na mapie (załącznik 1) wrysowano trzy odcinki (I, II, III) przecinające Morze Śródziemne. Profile topograficzne sporządzone dla tych odcinków zamieszczono w załączniku 2.

A. W wykropkowane miejsca na profilach wpisz nazwy własne mórz.

Uwaga! Nie używaj nazwy Morze Śródziemne.

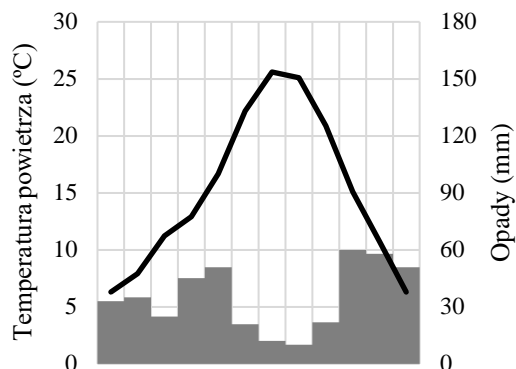
B. Na podstawie opisów w poniższej tabeli oraz lokalizacji na mapie i profilach topograficznych rozpoznaj i wpisz do tabeli nazwy czterech nadmorskich miast (a-d).

Litera na profilu	Opis miasta	Nazwa miasta
a	Od czasów starożytnych pełni funkcję portu dla oddalonego od niego o 12 km miasta. Obecnie jeden z największych portów kontenerowych na Morzu Śródziemnym i jeden z największych w Europie portów pasażerskich.	
b	Stolica i najludniejsze miasto państwa. W położonej 45 km na zachód miejscowości Zawiya znajduje się duża rafineria i port załadunkowy ropy naftowej i produktów naftowych.	
c	Port morski wyspecjalizowany w wyładunku paliw płynnych. W latach 1945-1954 miasto wraz z najbliższą okolicą stanowiło przedmiot sporu międzynarodowego z udziałem Jugosławii.	
d	Duże miasto (około 600 tys. mieszkańców), stolica Ligurii. Wielki port morski oraz jeden z pierwszych ośrodków bankowości w Europie.	

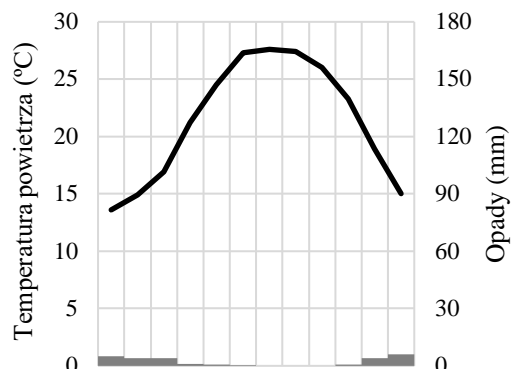
Zadanie 24

Poniżej klimatogramów wpisz nazwy odpowiednich miast. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych.

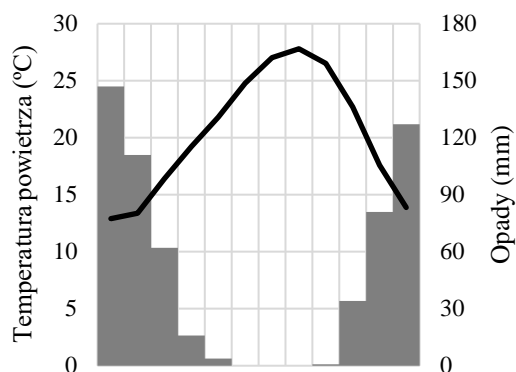
Kair, Madryt, Paryż, Tel Awiw-Jafa, Tirana

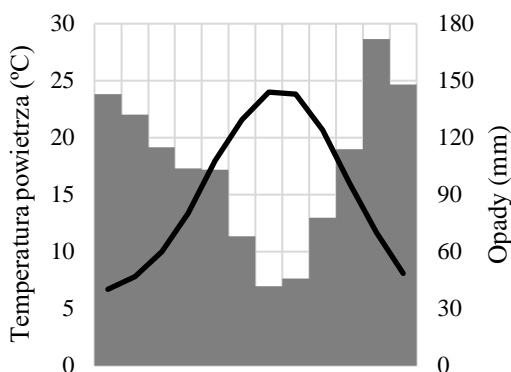
śr. roczna temp.: 15,0°C, roczna suma opadów: 421 mm

śr. roczna temp.: 21,4°C, roczna suma opadów: 25 mm

śr. roczna temp.: 20,3°C, roczna suma opadów: 582 mm

śr. roczna temp.: 15,2°C, roczna suma opadów: 1266 mm

Zadanie 25

Uzupełnij tabelę, wpisując nazwy odpowiednich państw. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych.

Chorwacja, Francja, Tunezja, Turcja, Włochy

Państwo	Liczba odwiedzin przez turystów zagranicznych (mln, 2016)	Zmiana liczby odwiedzin przez turystów zagranicznych (2010-2016)	Liczba przyjazdów turystów z Polski (tys., 2016)	Liczba pasażerów w największym porcie lotniczym (mln, 2017)
	82,6	+6,4%	367	69,5
	52,4	+20,0%	936	41,0
	39,5	+25,7%	188	63,9
	13,8	+51,6%	661	2,8
	5,7	-26,9%	39	5,7

Zadanie 26

W tabelach przedstawiono największych na świecie producentów wybranych produktów spożywczych (dane z lat 2014-2016). Do nagłówka każdej tabeli wpisz nazwę odpowiedniego produktu. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych.

Uwaga! Dane we wszystkich tabelach są wyrażone w tysiącach ton.

daktyle, jabłka, mięso wieprzowe, owoce kiwi, oliwki, sery krowie, wino

1. Hiszpania	6 560
2. Grecja	2 343
3. Włochy	2 092
4. Turcja	1 730
5. Maroko	1 416
6. Syria	899
7. Tunezja	700
8. Algieria	697
9. Egipt	694
10. Portugalia	618

1. Chiny	44 448
2. USA	4 649
3. Polska	3 604
4. Turcja	2 926
5. Indie	2 872
6. Iran	2 799
7. Włochy	2 456
8. Rosja	1 844
9. Francja	1 820
10. Chile	1 759

1. Włochy	4 797
2. Hiszpania	4 608
3. Francja	4 293
4. USA	3 300
4. Chiny	1 700
6. Argentyna	1 498
7. Chile	1 214
8. Australia	1 186
9. RPA	1 146
10. Niemcy	920

1. USA	5 585
2. Niemcy	2 736
3. Francja	1 778
4. Włochy	1 176
5. Holandia	772
6. Polska	744
7. Rosja	664
8. Czechy	568
9. Argentyna	559
10. Wielka Brytania	410

1. Egipt	1 695
2. Iran	1 066
3. Algieria	1 030
4. Arabia Saudyjska	966
5. ZEA	672
6. Irak	615
7. Pakistan	495
8. Sudan	439
9. Oman	349
10. Tunezja	241

1. Chiny	54 130
2. USA	11 320
3. Niemcy	5 590
4. Hiszpania	3 947
5. Wietnam	3 665
6. Brazylia	3 514
7. Rosja	3 368
8. Francja	2 185
9. Kanada	2 048
10. Polska	2 009

Zadanie 27

Wpisz nazwy państw z dostępem do Morza Śródziemnego, które spełniają następujące warunki:

A. są monarchiami:

a) b) c) d)

B. powstały w wyniku rozpadu Jugosławii:

a) b) c) d)

C. są zaliczane do państw Maghrebu (Arabskiej Unii Maghrebu):

a) b) c) d)

Zadanie 28

Przeczytaj uważnie poniższe zdania i uzupełnij brakujące fragmenty, podkreślając jedną spośród czterech propozycji przedstawionych w nawiasach.

- A. W niższych partiach gór na obrzeżu Morza Śródziemnego naturalną roślinność stanowiły głównie lasy (*bukspanowe / dębowe / jodłowe / laurowe*).
- B. Najwyższe piętro leśne w górach na Bliskim Wschodzie i w Atlasie stanowiły lasy (*bukowe / cedrowe / świerkowe / wrzoścowe*).
- C. Na stromych stokach i na obszarach zdegradowanych rosną kolczaste zarośla (*chapparalu / knysna / makii / tamaryszku*).
- D. Współcześnie duże i coraz to większe powierzchnie zajmują sztuczne nasadzenia – lasy (*araukariowe / cisowe / eukaliptusowe / jodły kanadyjskiej*).

Zadanie 29

Na podstawie opisów rozpoznaj i wpisz w wykropkowane miejsca nazwy drzew i zwierząt.

- A. Drzewo o niskim pniu i rozłożystych koronach, na które chętnie wspinają się kozy. Jego drewno jest bardzo twarde, zaś z nasion pozyskuje się olej jadalny, który jest stosowany również w kosmetyce. Rośnie w południowym Maroku.
.....
- B. Okazałe drzewo (największe pomierzone okazy osiągały 40 m wysokości i aż 56 m obwodu pnia), które zostało rozpowszechnione w basenie Morza Śródziemnego w starożytności. Jego owoce bogate w skrobię i cukry są spożywane po upieczeniu (sprzedawane na ulicach Paryża) lub przygotowaniu, sproszkowane na mąkę służyły do wypieku chleba.
.....
- C. Duże drzewo o niskim pniu i luźnej, szerokiej koronie pochodzące z południowej Europy i południowej Azji. Owoce ukryte w twardych zdrewniałych łupinach zawierają aż 55% tłuszczów, 17% białka i 13% cukrów.
.....
- D. Duże zwierzę, licznie żyjące w czasach starożytnych w północnej Afryce (ich stada pustoszyły pola uprawne). Dostarczały cennego surowca wykorzystywanego w zdobnictwie pałaców i świątyń. Ostatnie osobniki żyjące w północnej Afryce wyginęły u schyłku starożytności.
.....
- E. Duży drapieżnik, który w starożytności licznie żył w basenie Morza Śródziemnego, w tym w Europie. Stada tych zwierząt stanowiły duże zagrożenie (np. w XVII wieku sułtan Maroka kazał podpalać lasy, by przepędzić te zwierzęta i umożliwić kupcom dostęp do Rabatu). Ostatni znany przedstawiciel dziko żyjącej populacji w basenie Morza Śródziemnego został zabity w połowie XX wieku.
.....